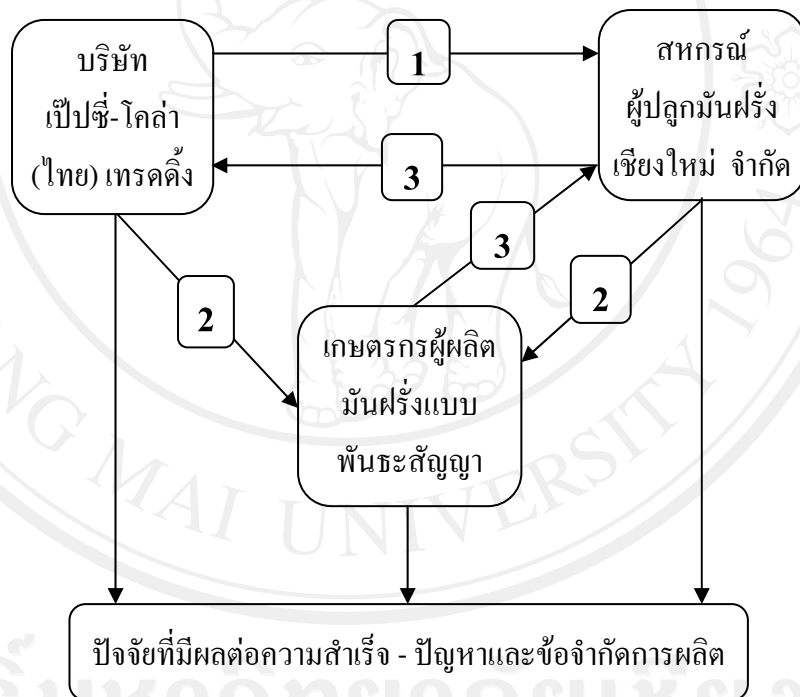

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิเคราะห์การทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกในจังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการวิเคราะห์ในเรื่องข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา และเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ภาพ 3.1 กรอบแนวคิด

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

- 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง
- 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง
- 3 การเก็บเกี่ยว รวบรวมผลผลิต ซื้ขายผลผลิตและการชำระเงินแก่ เกษตรกร

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ

1. บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด
2. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด
3. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ

1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งตัวแทนของบริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด จำนวน 1 คน
2. ตัวแทนของสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการผลิตมันฝรั่ง
3. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 119 คน ซึ่งมาจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่จำกัด ซึ่งเข้าร่วมโครงการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอสันทรายจำนวน 105 คน และในอำเภอแม่แตง จำนวน 14 คน

โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวโดยใช้แบบสอบถาม วิธีวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อทำการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ใช้สอบถามเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มาจากเกษตรกรเท่านั้น และแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ส่วนที่ 4 และส่วนที่ 5 นั้นใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา แรงงานในครอบครัว สอบถามเฉพาะเกษตรกรเท่านั้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการปลูกมันฝรั่งของเกษตรกร ได้แก่ จำนวนพื้นที่เพาะปลูกกรรมสิทธิ์ที่ดิน ประสบการณ์การเพาะปลูกมันฝรั่ง สอบถามเฉพาะเกษตรกรเท่านั้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนการเพาะปลูก
- 2) ขั้นตอนการดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง
- 3) ขั้นตอนการเก็บเกี่ยว รวบรวมผลผลิต ซื่อขายผลผลิตและการชำระเงิน
แก่เกษตรกร

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการส่งเสริมการผลิต
- 2) ด้านการตลาด
- 3) ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญา

ส่วนที่ 5 ข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ได้แก่

- 1) ด้านการส่งเสริมการผลิต
- 2) ด้านการตลาด
- 3) ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญา

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ การศึกษารวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสาร หนังสือ เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ พันธะสัญญาและ กฎระเบียบ ข้อบังคับของ บริษัทฯ และสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการค้นคว้าต่อไป

3.4 วิธีการศึกษา

แยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 การประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลการปลูกมันฝรั่ง
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลการประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้วยการศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานของโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก โดยการพรรณนา ประกอบ คือ

- 1.1 ขั้นตอนก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง
- 1.2 ขั้นตอนระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง
- 1.3 ขั้นตอนการเก็บเกี่ยว รวบรวมผลผลิต ซื่อขายผลผลิตและการชำระ

เงินแก่ เกษตร

2. ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา ในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการแสดงทัศนคติ เนื่องจากคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบให้เลือก 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ในการดำเนินงานโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

วัตถุประสงค์ที่ 2 วิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

1. ส่วนที่ 3 ข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

- ปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิต
- ปัจจัยด้านการตลาด
- ปัจจัยด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาฯ

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะคำถามเป็นมาตราวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เนื่องจากคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบให้เลือก 4 ระดับคือความสำคัญมาก ความสำคัญปานกลาง ความสำคัญน้อย และไม่มีความสำคัญ วัดความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก โดยแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังตาราง 3.1 ระดับความสำคัญของปัจจัย

ตาราง 3.1 ระดับความสำคัญของปัจจัย

ระดับความสำคัญ	ค่าคะแนน
ความสำคัญมาก	4
ความสำคัญปานกลาง	3
ความสำคัญน้อย	2
ไม่มีความสำคัญ	1

การรวบรวมคะแนนผลคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต แปลความหมายของค่าที่ได้ดังนี้

ตาราง 3.2 ความสำคัญของปัจจัย

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญของปัจจัย
3.50 - 4.00	ความสำคัญมาก
2.50 - 3.49	ความสำคัญปานกลาง
1.50 - 2.49	ความสำคัญน้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีความสำคัญ

ทำการรวบรวมคะแนนผลคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต แปลความหมายของค่าที่ได้ โดยปัจจัยที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก มากที่สุด และใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอในรูปตาราง

วัตถุประสงค์ที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทั้ง 3 ฝ่าย คือ เกษตรกร สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่ง เชียงใหม่ จำกัด และบริษัทฯ

1. ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

- ปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิต
- ปัจจัยด้านการตลาด
- ปัจจัยด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาฯ

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะคำถามเป็นมาตราวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เนื่องจากคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบให้เลือก 4 ระดับคือ ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อย ไม่มีปัญหา วัดระดับปัญหาและข้อจำกัดการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก โดยแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังตาราง 3.3 ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ตาราง 3.3 ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ระดับของปัญหา	ค่าคะแนน
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
ไม่มีปัญหา	1

ทำการรวบรวมคะแนนผลคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต แปลความหมายของค่าที่ได้ดังนี้

ตาราง 3.4 ความสำคัญของปัจจัย

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับของปัญหา
3.50 - 4.00	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีปัญหา

ทำการรวบรวมคะแนนผลคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต แปลความหมายของค่าที่ได้ โดยปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานฯ ที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เป็นปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกมากที่สุด และใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอในรูปตาราง